

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM
2018-10-05
Meddelad i GöteborgMål nr
7798-18**SÖKANDE**Backaplan Vårdcentral AB, 559045-3634
Gamla Tuvevägen 23
417 05 Göteborg**Ombud:**Advokaten Jimmy Carnelind och biträdande juristen Erik Jansson
MAQS Advokatbyrå Göteborg AB
Box 11918
404 39 Göteborg**MOTPART**Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
462 80 Vänersborg**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, förkortad LOV

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska rättas på så sätt att Backaplan Vårdcentral AB godkänns i Västra Götalandsregionens valfrihetssystem inom Vårdval Vårdcentral i Göteborgs kommun.

Dok.Id 564366

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	031 - 711 78 59	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Backaplan Vårdcentral AB (bolaget) har ansökt om att bedriva vårdverksamhet inom Vårdval Vårdcentral i Göteborgs kommun.

Västra Götalandsregionen (VGR) har avslagit bolagets ansökan (§ 216 i hälso- och sjukvårdsstyrelsens protokoll den 12 juni 2018) med följande huvudsakliga motivering. Det finns nära kopplingar mellan företrädarna för bolaget och företrädare för det bolag (Angered Care AB) som bedrev verksamhet på en vårdcentral som Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd hösten 2017 avslutade kontraktet med i förtid på grund av stora brister i kvalitet och patientsäkerhet. Vidare har det framkommit att beskrivningen av hur uppdraget kommer att genomföras enligt ansökan visar stora likheter med hur verksamheten bedrevs på Angered Care AB. Ett flertal av de personer som enligt ansökan kommer att bemanna vårdcentralen har tidigare arbetat på Angered Care AB.

YRKANDEN M.M.

Backaplan Vårdcentral AB ansöker om rättelse och yrkar att bolagets ansökan om att bedriva vårdverksamhet inom Vårdval Vårdcentral i Göteborgs kommun ska beviljas. Bolaget anför i huvudsak följande. Det finns ingen koppling mellan å ena sidan aktieägarna och ledningen i bolaget och å andra sidan aktieägarna och ledningen för Angered Care AB. En av sjuksköterskorna, [REDACTED], som var anställd hos Angered Care AB kommer att anställas i bolaget men hon hade inte någon ledande ställning i Angered Care AB. Hon arbetade deltid som sjuksköterska/distriktssköterska på Angered Care AB fram till och med den 1 juni 2016 då hon sa upp sin anställning. Hon var inte ansvarig för BVC-verksamheten i Angered Care AB.

██████████ är ██████ till Angered Care AB:s tidigare ██████████
██████████. ██████████ är dock inte längre kvar som
██████████ i bolaget och har aldrig varit eller varit tilltänkt till någon
ledande befattning i bolaget. ██████████ var enhetschef, dvs. en befattning på
mellanchefsnivå och således inte heller företrädare för Angered Care AB
varken legalt eller faktiskt. Att ██████████ har varit med på möten
som representant för Angered Care AB innebär inte på något sätt att han har
haft ett betydande inflytande över Angered Care AB. Sannolikt har de
personer från VGR som deltagit på samma möten inte heller haft något
bestämmande inflytande över VGR.

Den enda koppling som bolaget har till Angered Care AB är att två personer
tidigare varit anställda hos Angered Care AB och att en tidigare styrelse-
suppleant är son till den tidigare enhetschefen vid Angered Care AB. Då
ingen företrädare för bolaget har varit företrädare för Angered Care AB
saknar det betydelse att tidigare anställda vid Angered Care AB och deras
██████████ tidigare haft roller i bolaget. Då det inte finns någon
koppling mellan bolaget och Angered Care AB är VGR:s beslut rättsstridigt.

VGR har även angett att bolagets beskrivning av hur uppdraget kommer att
genomföras har visat stora likheter med hur verksamheten bedrevs på
Angered Care AB. Detta påstående har dock inte åberopats och utgör inte
heller någon uteslutningsgrund enligt LOV. Påståendet saknar därtill grund
då bolagets ansökan – i likhet med de flesta andra ansökningar –
systematiskt och kronologiskt följer Krav- och kvalitetsbokens (den s.k.
Kok-boken) krav. Den kritik som VGR riktat mot Angered Care AB innebär
att Angered Care AB inte skulle ha följt Kok-bokens krav. VGR har även
anfört att ett flertal av de personer som kommer att bemanna bolagets
vårdcentral tidigare har arbetat på Angered Care AB. Inte heller detta utgör
någon uteslutningsgrund. Det är inte fråga om några tidigare företrädare för
Angered Care AB och den personal som kommer att anställas av bolaget har

varken varit ansvariga för eller förorsakat de brister som VGR menar ligger Angered Care AB till last. Sammanfattningsvis har det inte framkommit skäl att avslå bolagets ansökan och bolaget har lidit eller riskerat att lida skada.

Västra Götalandsregionen anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Det har funnits grund att utesluta bolaget enligt 7 kap. 1 § LOV då bolaget gjort sig skyldigt till allvarliga fel i yrkesutövningen. Det är ostridigt att kontraktet med Angered Care AB har sagts upp i förtid på grund av allvarliga brister i patientsäkerhet och kvalitet. I Kok-boken anges som kvalificeringskrav att myndigheten får utesluta en sökande om ”en eller flera företrädare för den sökande har direkt eller indirekt tidigare haft uppdrag åt Västra Götalandsregionen eller annat landsting, som Västra Götalandsregionen till följd av brister i den sökandes agerande sagt upp i förtid eller inte förlängts.”

Det finns en klar och nära koppling mellan företrädare för bolaget och personer som tidigare har haft uppdrag för VGR att bedriva verksamhet i Angered Care AB. Det är till stora delar samma krets personer som haft ett bestämmande inflytande i Angered Care AB som står bakom nu aktuell ansökan. Personer som har haft ett bestämmande inflytande i Angered Care AB har också [REDACTED]. Det rör sig bl.a. om [REDACTED] och [REDACTED]. Dessa lämnade bolagets styrelse i november 2017, dvs. i direkt anslutning till att VGR sa upp avtalet med Angered Care AB. De lämnade då över sina [REDACTED] i bolaget till [REDACTED]. [REDACTED] och [REDACTED] har i själva verket ett bestämmande inflytande över bolaget. [REDACTED] hade en ledande position som [REDACTED] i Angered Care AB och han har vid många tillfällen varit den som företrätt Angered Care AB i diskussioner med VGR. Han var dessutom tidigare suppleant i Angered Care AB. [REDACTED] var även [REDACTED] i bolaget till och med den 8

november 2017. [REDACTED], tillträdde [REDACTED] samma dag och trädde ur redan den 14 november 2017. Härefter blev han [REDACTED]. Enligt uppgift har han nu även frånträtt detta uppdrag. [REDACTED] har haft en ledande ställning i Angered Care AB där hon var anställd som sjuksköterska och ansvarig för BVC-verksamheten och det är visat att hon hade ett bestämmande inflytande i Angered Care AB som faktisk företrädare. Hon var [REDACTED] bolaget men frånträdde den 14 november 2017 och det är därmed klart att hon har varit legal företrädare för bolaget och hon var aktieägare i bolaget i december 2016 när ansökan gjordes. [REDACTED], är suppleant i bolaget. [REDACTED] som tillträdde som [REDACTED] för bolaget den 14 november 2017 och det är han som undertecknat den nu aktuella ansökan. Den omständigheten att beskrivningen av hur uppdraget kommer att utföras visar stora likheter med Angered Care AB stärker uppfattningen att det rör sig om bolag med nära kopplingar till varandra. Det är sammanfattningsvis uppenbart att det är fråga om en sådan situation som avses i såväl Kokboken som LOV och som medför uteslutning.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

En upphandlande myndighet ska godkänna samtliga sökande som uppfyller de krav som angetts i annonsen och förfrågningsunderlaget och som inte har uteslutits med stöd av 7 kap. 1 § LOV (8 kap. 1 § LOV).

En upphandlande myndighet får utesluta en sökande som har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande myndigheten kan visa detta (7 kap. 1 § första stycket 4. LOV).

Rätten ska besluta att den upphandlande myndigheten ska vidta rättelse om myndigheten brutit mot någon bestämmelse i LOV och detta medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada (10 kap. 2 § LOV).

I förarbetena till lagen anges bl.a. följande. Av LOV kan inte framgå mer preciserat när en sökande får uteslutas på grund av t.ex. allvarliga fel i yrkesutövningen. Det måste i stället vara upp till den enskilda upphandlande myndigheten att i första hand avgöra när ett fel är så allvarligt att det ska föranleda uteslutning. Den rättspraxis som utvecklats beträffande lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (förkortad LOU) är i denna del även vägledande för LOV (se prop. 2008/09:29 s. 86).

Bevisbördan för att allvarliga brister i yrkesutövningen föreligger i mål om LOU ligger på den upphandlande myndigheten. Detta innebär dock endast att det för uteslutning på den grunden är tillräckligt att den upphandlande myndigheten gör sannolikt att leverantören gjort sig skyldig till brister i yrkesutövningen (se HFD 2013 ref. 61).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om VGR haft fog för att utesluta bolaget från deltagande i valfrihetssystemet med hänvisning till att bolaget gjort sig skyldigt till allvarligt fel i yrkesutövningen. Det ankommer på VGR att göra sannolikt att bolaget gjort sig skyldigt till sådana brister i yrkesutövningen att bolaget ska uteslutas från valfrihetssystemet.

VGR har uteslutit bolaget från valfrihetssystemet på grund av att det finns nära kopplingar mellan företrädarna för bolaget och företrädare för Angered Care AB. Parterna förefaller vara överens om att Angered Care AB har misskött sitt uppdrag i sådan omfattning att Angered Care AB har gjort sig skyldigt till allvarligt fel i yrkesutövningen. Frågan i målet är därmed om

kopplingarna mellan bolaget och Angered Care AB är sådana att VGR har haft fog för att utesluta bolaget på denna grund.

När det gäller [REDACTED] är det klarlagt att hon varit anställd som sjuksköterska hos Angered Care AB samt att hon [REDACTED] under perioden februari 2016–november 2017. Att [REDACTED] så som anställd sjuksköterska i Angered Care AB skulle ha haft ett bestämmande inflytande i Angered Care AB och varit legal eller faktisk företrädare för Angered Care AB har dock VGR inte visat. Att en person varit anställd [REDACTED] som misskött sig mycket grovt inger i och för sig betänkligheter. Enligt förvaltningsrättens bedömning är dock enbart den omständigheten inte tillräckligt graverande för att bolaget ska uteslutas på den åberopade grunden. Eftersom förvaltningsrätten således anser att [REDACTED] inte haft ett betydande inflytande över Angered Care AB saknar det också betydelse att hennes [REDACTED]

När det gäller [REDACTED] står det klart att han varit anställd [REDACTED] hos Angered Care AB och att han tidigare varit [REDACTED] i Angered Care AB. Han har också varit [REDACTED] i bolaget. [REDACTED] har som huvudregel inte ett sådant inflytande att de kan anses vara företrädare för bolaget om inte andra omständigheter finns som talar för detta. Förvaltningsrätten anser inte att VGR har gjort sannolikt att [REDACTED] har haft ett betydande inflytande i Angered Care AB, eller att han varit faktisk eller legal företrädare för Angered Care AB. Därmed saknar det också betydelse om hans [REDACTED].

De omständigheter som VGR har lyft fram i målet kan visserligen anses tyda på att det i bolagets ledning föreligger ett bulvanförhållande. VGR har dock inte med tillräcklig styrka lyckats visa detta och kan därför, mot

bolagets bestridande, inte anses ha visat att kopplingarna mellan bolagets företrädare och Angered Care AB är sådana att bolaget kan uteslutas ur valfrihetssystemet på grund av allvarligt fel i yrkesutövningen. Inte heller de övriga omständigheter som VGR har fört fram utgör grund för uteslutning enligt förvaltningsrättens bedömning.

Bolaget har således nekats att få delta i valfrihetssystemet i strid med LOV och kan komma att lida skada av detta. Bolagets ansökan om rättelse ska därför bifallas. VGR ska därmed vidta rättelse innebärande att bolaget godkänns i Västra Götalandsregionens valfrihetssystem inom Vårdval Vårdcentral i Göteborgs kommun

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-05)

Karin Johansson
Rådman

Föredragande i målet har varit Lena Rehnberg.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.